Ч. 87. Чернівці, пятниця дня 19. квітня (1. мая) 1896. Рочник XII.

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ виносить
на цілий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно . . . . 1 „ — „
для заграниці 20 рублїв або 40 франків.

Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі ґазет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ

щодня кромі неділь і руских сьвят о год. 5. по пол.

Редакция і Адмініїстрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2.)

Оголошеня приймає ся за оплатою 6 кр. від стрічки; а в „Надісланім“ по 10 кр. від стрічки.

БУРСА.

Яку вагу для буковиньских Русинів має руска ґімназия, що буде в осени отворена, того може не зрозуміли так добре буковиньскі Русини, як зрозуміли Волохи, котрі — поминаємо се — чи дійстно так налякали ся, чи лише удають такий страх перед рускою ґімназиєю, але з причини еї основаня бють в дзвони на тревогу і завзивають свій нарід до солїдарности та до основаня волоскої хлопячої бурси в Чернівцях. Щасливі Волохи через те, що мають патріотичну, заможну і жертволюбну інтеллїґенцию! Їм не тяжко проти рускої бурси, яку ми думаємо оснувати для учеників рускої ґімназиї, поставити зараз волоску бурсу в Чернівцях і скинути ся по сотці, а то й по тисячі на ту цїль. Тільки пішла чутка, що ми основуємо руску бурсу, Волохи вже зложили на свою кілька тисяч зр. складками. Хоч мотиви Gaz. Buc., які она подає, взиваючи Волохів до складок на волоску бурсу, нас не переконують, нам здають ся майже сьмішні — бо сьмішно, коли силача страшать слабшим — але проте признати мусимо своїм тутешним сусїдам, що в них далеко більше не пустословних, але жертволюбних патріотів, ніж у нас. Єсть їх ледви чверть мілїона на Буковинї, а они утримують — і то добре утримують свої товариства і институциї, завдяки більшій і головно жертволюбнїйшій інтеллїґенциї.

Ми пересьвідчені, що нїхто з буковиньских Русинів не відносить ся так ворожо до заходів волоских проводирів для піднесеня свого рідного народа, як ворожо они відносять ся до таких самих наших заходів. І такий н. пр. барон Мустаца разом з цїлим своїм штабом помічників як з одної сторони заслугує на всяке признанє за стараня свої коло піддвигненя власного народу, так з другої сторони здає ся нам Русинам маленьким, завистним, слабосилим карликом тодї, коли ослаблюванем нашого орґанїзму думає скріпити орґанїзм волоский і краєвий, коли в борбі з нами не проявляє такої толеранциї, яка лицює чоловікови з висшими поглядами на сьвіт і людий, а не шовінїстови.

Дитячі арґументи Gazet-и Buc. для виказаня потреби волоскої бурси в Чернівцях (ми о них недавно згадували) навели нас на отсї думки. Волоский патріотизм міг би сьміло виступати на сьвіт в одежі поважній, а не в дитячій, або й в такій, яку носять циркові кльовни, — міг би тому, що у власнім народі находить силу, яка єму вистарчає для дальшого розвою. А розбуджуванє волоского патріотизму вказуванєм на розвій Русинів позбавляє лише інтеллїґенцию волоску тої симпатиї, яку Русини, завсїгди терпимі і справедливі, хотїли би їй заявляти.

Певна річ, що конкуренцию з Волохами нам, з нашою незаможною, нечисленною і мало сьвідомою інтеллїґенциєю, а не то селяньством, дуже трудно видержати. Але проте, не нарушуючи в нїчім прав волоского народу, і не доказуючи н. пр. потреби рускої бурси ненавистию до Волохів, так як се они роблять, ми таки і можемо і повинні ступати рівним кроком з Волохами наперед, бо не поступаючи рівним кроком, ми останемо ся позаду. В Чернівцях потреба рускої бурси вже через те велика, що ми мусимо витворювати інтеллїґенцию з синів незаможних селян, а ті без опіки і помочи загалу не можуть обійти ся. Загал буковиньских Русинів мусить сам дбати о то, щоби число інтеллїґенциї нашої більшало, отже мусить в тім випадку помагати черновецким Русинам до удержуваня як найбільшої бурси.

Як би сю справу зрозуміло лише кількасот буковиньских Русинів і при всякій нагоді вже тепер заряджували дрібні складки на бурсу, як би так у кождім рускім селї зібрано лише по 1 кр. від кождого селянина, то вже поміч була би така, що кількадесять хлопців можна би удержувати даром в бурсї. Чехи помагають собі завсїгди в такий спосіб і крейцаровими складками збирають що-року сотки тисяч,

Одна пригода.

Образок з сїльского житя

Дениса Лукіяновича.

(Марії)...

Що лиш перегули сумним відголосом пісні новобранців, котрі поїхали до міста ночею з пятниці на суботу, ще сьвіжий був жаль по них по селу — як Роман заслав сватів до Ксеньки, вбогої, вдовиної дївки. Заслав, хоч і знав, що між новобранцями пішов еї хлопець Штефан, котрий ходив до неї і танцював з нею по весїлях, хоч знав, що Ксенька заздалегідь оплакувала тую розлуку з Штефаном. І саме тепер, коли перепивала могорич до старостів, підступили їй сльози до очий; тими слїзми не помянула она батечка, що від десяти лїт лежав в могилї, она плакала за милим. Але Роман любив еї без памяти і нїчим були для нього насьмішки хлопців; сьміяти ся з кого не тяжко, а ще з Ксеньки: она не дуже охоча була до роботи, віна у неї нїякого, кілька раз парубки робили на неї змову.

А прото полюбив еї Роман; его мати розповідала сусїдам і божила ся перед ними, що Ксенька вчарувала его. І справдї вчарувала — красою! Тай віддала ся за нього; щось з разу заносило ся на звернене викладу,[1]) але потім надумалась дївка, чи вговкала її мати, бо якже-ж! Роман хоч трохи не бідний, а прото за ним є в чім розживати: він статочний робітник, а зимою сидить за ткацким варстатом. Розживалась і Ксенька. Роман радий був їй неба прихилити, слухав еї у всїм, як тільки міг, а от в недїлю, було, то не лиш не боронить їй піти на друге село до мами (бо мати еї пішла там за куховарку до еґомосця), а то і наймав для неї фіру, як она була в такім станї... Привела на сьвіт хлопчика і тодї батько не лиш полюбив синка, але і тую полюбив кріпше, що годувала та плекала Петруся.

А дитинка-ж вам той Петрусь! Росте здорове і вродливе і розумне: чим-борджі узяло ся жибонїти, а всьо розуміє гей старе.

Роман твердими долонями працював і зарабляв на сїмю, радував ся родинним щастєм, яке витало в тїснім кружку між ним, его женою та малим сином.

Тоє супокійне, рівне житє мав закаламутити Штефан, що на третім року служби військової прийшов до села на короткий урльоп в часї сьвят великодних. Але на щастє Ксенька оброзумилась: по весїлю стала дуже статочною, отже і тепер не зробила нїчо великого. Дізнавши ся, що Штефан в селї, посумнїла, вибігала часто з хати, то в вікно глядїла, а в ночи, як він драбуга волочив ся аж до раня по їх перії, посвистував та присьпівував всяких пісень, зложених навмисне до неї, — она плакала і другого дня була недобра, сварлива. А знов в недїлю, як дївки збирали ся до гагілки, она з ним перебалакувалась і зразу соромила ся, але потім говорила свобідно і глядїла грішним поглядом на нього, як він стояв гордий та лопав тростиною по твердій холяві, аж лускіт ішов. Далї підступили до молодих, що в малих гурточках, все в трійню одно позаду другого стояли в просторе плесо розставлені і грали трояка. Власне коваль, молодий вдовець, стояв самий та розглядав ся, чи не стане двох з ним до гурту, бо не міг би брати участи в забаві; Штефан з Ксенькою прийшли перед нього.

— От як я прийду з війска, — говорив він, обійнявши еї за стан — тодї буде трояк.

— Як-же то буде?

— Я, ти і Роман, буде нас троє, будемо грати трояка, — відказав еї пошепки над самим ухом. Саме тодї Тимко обігнав Гандзю докола плесу і пристав позаду коваля, отже Ксенька, що лиш отямившись, мусїла тїкати перед нею, а ще й вважати собі, позаду котрого гурточка пристане Гандзя, щоб знати, кого їй прийдесь гонити. І так відбилась від Штефана, а заким змогли зійтись в однім гуртку, мусїла іти з цвинтаря. Бо прийшла до них мати в гостї, а що не хотїла будити зятя, Петрусь привів еї аж на цвинтар. Другого дня знов що лиш по хвалї божій зараз поїхала Ксенька з чоловіком та з синком до мами і тодї власне вибрав ся Штефан з села; враз з другими пішов до стациї желїзничої.

А Ксенька через кілька день розхмарилась

[1]) Кошта понесені на приготовленя до весїля (навіть сам могорич, що запивають старости належить ту). Зриваюча сторона мусить їх другій звернути.

з котрих удержують школи, товариства, видавництва і т. п. І в нас без такої помочи загалу не можна обійти ся.

Вже тепер на справленє всего того, що до бурси потрібно, як ліжок, шаф, столів, начиня; книжок і т. п. потрібно кількасот зр. Хто їх дасть? Не дасть один чоловік, бо одному за трудно, але коли-б навіть лише кількадесять людий заняло ся збиранєм складок, то ми певні, що зібрали би тих кілька соток ще перед вакациями. Іде о то, щоби ми в бурсї могли удержувати як найбільше хлопців даром або за малою доплатою, а того не можна вчинити без помочи загалу. Тому не дивуйтесь, що вже тепер пригадуємо сю справу. Займіть ся всї нею горячо і поможіть нашим чернівецким Русинам ввести в житє заклад, в котрім молодїж виховувала би ся в рускім дусї. Що котрий зробить доброго для загалу, тим самым зробить добро і для себе або для своїх дїтий, бо як настануть лїпші часи для цїлого народу, то тим самим настануть они і для поодиноких людий.

Складайтесь на бурсу!

НОВИНКИ.

Чернівцї, дня 30-го квітня 1896.

Від редакциї. Задля завтрішного сьвята робітничого, котре обходять також складачі нашої друкарні, вийде слїдуюче число аж в суботу вечером.

Цїсарску санкцию одержали рішені буковиньским краєвим соймом закони, після котрих має ся на дорозї з Радівцїв-Арбори-Долїшних Пертешт до Людігумори поставити третю рогачку, і зачислити дорогу з Йосифальви до Лїтен в катеґорию повітових доріг.

Митрополит Аркадій Чуперкович приїзджає до Чернівцїв в недїлю, дня 3-го мая с. р., о 1-ій годинї зполудня.

Хто хоче закладати читальню Рускої Бесїди, мусить собі 1. купити в Руский Бесїдї в Чернівцях пять готових друкованих вже примірників статутів і готову друковану просьбу (все то коштує 70 кр.); 2. потім на всїх статутах і на просьбі підписати що найменьше десять основателїв читальнї; 3. прилїпити на чотирох статутах стемплї по 15 кр., на пятім статутї стемпель за 1 зр., а на просьбі за 50 кр.; і 4. прислати то все до Рускої Бесїди в Чернівцях, ул. Петровича ч. 2., а та вже сама подасть просьбу до правительства. Коли правительство потвердить статут, то пришле его до старости (капітана), староста повідомить о тім двірника, а двірник має дати знати все тим, що підписали ті статути. Як би до чотирох недїль від того дня, коли внесло ся просьбу до правительства, не прийшло зі староства жадне потвердженє, то се значить, що правительство годить ся, аби в данім селї отворено читальню, і тогди можна також без такого потвердженя статутів закладати читальню. Подаємо се до відомости тих сїл, що ще не мають читальнї, бо декуди хотять закладати єї, а не знають, як до того брати ся.

Кацапска зухвалість. Як ми вже доносили, віддав Є. Ем. кардинал Сембратович адмінїстрацию перемиской епархії крилошанинови о. Константинови Чеховичеви, котрий недавно тому став архипресвітером перемиской капітули. Се заболїло наших москвофілів дуже. Видко було то вже на принятю по похоронах епископа Пелеша, коли виступив о. Крушиньский з промовою, в котрій не встидав ся представити покійного епископа Пелеша яко прихильника „обединенія“, хоч всї знають, що епископ Пелеш від молодих лїт належав до горячих приклонників народовців і се доказував передними роками зовсїм виразно. Правда, коли нервова слабість підорвала его сили і він став просто неприступним, тодї не міг очивидно зреалїзувати своїх безпеоечно гарних намірів. Але з того, що покійний епископ Пелеш в послїдних лїтах відтягнув ся від публичного житя, не можна ніяк — як се зробив головний орґан москвофілів *Галичанинъ* — висновувати, що він не годив ся на полїтику народовців, а хиба лише те, що его здорове було вже цїлком підкопане з причин, котрі годї описувати докладно. Кацапска зухвалість о. Крушиньского дістала належиту відправу від Є. Ем. кардинала Сембратовича, котрий рішучо заявив, що буде старати ся о епископа, щирого оборонця церкви і **р у с к о г о н а р о д у**. Коли-ж тепер Є. Ем. кардинал назначив крил. Чеховича адмінїстратором перемиской епархії, *Галичанинъ* виступив в 85-м числї з тим, що капітула вибрала адмінїстратором о. Матковского, знаного із своїх ревних „обединительних убѣжденій“, і злобить ся тим, що Є. Ем. кардинал поставив адмінїстратором не москвофіла, а отвертого народовця. Тут було би на місци, коли-б сьвященики-народовцї перемиской епархії виразно піддержали крил. Чеховича в его дїяльности для добра церкви і руского народу. Іменованє перемиского епископа може наступити допевра по році, бо пок. еп. Пелеш дістав був від правительства завдаток на введенє ладу в епископскім майнї, а той завдаток має ся сплатити з доходів майна в часї одного року. — Хто буде наслїдником еп. Пелеша, годї вже нинї вгадувати. Говорять о. крил. Л. Туркевичу і Теофілю Сембратовичу, але безпечно вирине кандидатів більше.

Вчера орержала наша редакция запрошенє на торжественне повитанє митрополита Чуперковича. Ми не мало здивували ся, коли побачили, що комітет, на котрого чолї стоїть бар. Мустаца, а его заступником є „консерватист“ п. Тиміньский, розіслав російскі запрошеня. Значить так: православна консистория зачала писати чисто рускою мовою, а комітет для повитаня митрополита, до котрого входить велика часть гр. пр. сьвящеників, висилає не рускі, але російскі запрошеня. Голова того комітету бар. Мустаца і его невідлучний „заступник“ п. Тиміньский все відпекували ся прилюдно в соймі москвофілів, але тепер дали ся пізнати докладно! Чи они говорили в соймі правду, сему найлїпший доказ ті запрошеня. Від тепер буде і загал знати, як цїнити правдолюбивість тих панів. Ба, що більше, ті пани навіть не подумали над тим, чи они таким поступованем зроблять милу прислугу митрополитї...

Помилуванє. Дня 14-го лютого с. р. засудив краківский суд карний селянина Станїслава Клїту на кару смерти за убійство Івана Хилї, також селянина. По відкиненю жалоби неважности і затвердженю засуду помилував его цїсар і найвисший трибунал змінив ему кару на 20-лїтну тяжку вязницю.

Маєвий аванс. Комендант 59. бриґади піхоти в Чернівцях Альберт Маєр іменований ґенералом; підполковником іменований гофмайстер архикнязя Петра Фердинанда бар. Йосиф Пелїш; при 41-ім полку піхоти іменовані: полковником Николай Левняє, капітанами І-ої кл. Антін Льорбер, Антін Шашецкий, Гиполит Костиков і Артур Ган-Ганенгайм, капітаном ІІ-ої кл. Теодор Обрачай, поручниками: Еміль Штайнгардт, Авґуст Том, Антін Варивода, Оскар Фіяля, Отмар Аспельмаєр і Кароль Ворель. — Поручник Ернст Вальтер перенесений до 42-го полку піхоти. — До авдіторияту перенесений до Чернівцїв капітан Отто Враний. — При краєвій обороні іменовані капітанами ІІ-ої кл. Альфред Мейор і Герман Воллїнґер, а поручником Тадей Дроздовский.

З Топорівцїв прислали нам письмо, в котрім тамошні селяни нарікають на двірника Ко-

---

і всьо ішло давним ладом. Днина до днини була подібна: Роман заробляв, Ксенька ґаздувала, Петрусь ріс і щебетав, і всї трое були щасливі.

Може бути, що Ксенька лиш так про людске око.

* * *

Всьо на сьвітї має свій конець, отже і для бідних жовнярів трилїтний тяжкий ясир мусїв скінчити ся і они в розцьвітї молодости і сил відірвані від батьківскої скиби, стративши більше, чим могли зискати у містї в риґорі, „в сьвітї“, вернули під рідну стріху, де старий бузьок гнїздо кладе. В Печенїю прийшло їх чотири, мало не враз поприходили, та Штефана не було між ними.

Ще зразу, як лиш пішла по селу чутка про урльопників, рівне житє Романа та Ксеньки почало каламутитись. Она зробила ся непоцтивою. А ще на біду переходив попри Романа коваль та гукнув ему: „Пильнуй там жінки, бо от урльопники поприходили“.

Нїколи було розмовитись з тим ковалем, а то і вибити его добре, але Романа вчепилась грижа. Отже між ним і Ксенькою було ще гірше. Не було сварки нї колотнечі в їх домі, але щось невидиме висїло у воздусї між ними, щось перегороджувало їх, а їх бесїді давало звязлість, вривало їх слова.

І всьо за-марно, бо от сказав війтів син, що Штефан лишить ся у войску служити за зупу. Казав, що знає се дїйсно, бо чув від самого-ж Штефана.

Тодї Романови зпав камінь з серця. Він заспокоїв ся.

Раз косив Роман нивку вівса аж за Опарівским лїсом. Відробляв сусїдови. А що то йшла субота і шкода було гаїтись, він на ніч не ходив до дому. Сказав собі, що завчасу покінчивши кісьбу, піде до хати, щоб поладнати де-що у себе. Мусить накрити стіжочок заробленого та присїяного житця.

А власне з полудня доповіли ему, що вернув до села Штефан. Роман косив дальше. Косить, а півнерек пакоса перебігла блїда тїнь мари-остраху, поглянув на небо, чи не йде хмара; — потягнув косою, але тїнь-мара перебігла впять поперед неї.

Роман станув на нивцї, зітхнув і задумав ся.

Він був так — якби певний за свою жінку, а не відав нїчо такого, за що-б єї міг підозрівати, але... хто знає? ану-ж біда не спить?

І аж струсив ся від тої гадки; сплюнув в долоні тай знов коса мигтячи проти сонця блискавкою сунулась проміж стебло, потому назад стернею і знов в стебло, а срібний вівсик клав ся в пакоси...

Але юродива гадка не вступала з голови. Роман став дрожати всїм тїлом, а гадкою перебував у своїй хатї і мучив ся, слухаючи любої розмови жінчиної з Штефаном.

— Го, го! — крикнув він, почекай!... і стямив ся. Але тільки на хвильку, бо кров в живчиках ішла йому, як вода по лотоках, не перестала лупати-стукати — він закусив зуби і став клевцэм косу клепати, а з таким замахом, що могла розскочитись.

Ще пару нерівних пакосів встелилось на стерни і Роман, хопивши кожух та мішок, закинувши косу на плечі, копнув ногою збанє на воду і пустив ся трохи не біґцем до села.

Переберав ся понад потічок вузкою стежкою проміж лозину, як его здержав Тимко, товариш молодечих лїт, але ще не жонатий юнак.

— Здоров!

— Здоров!

— Ти косив овес, бачу?

— Косив.

— І не був дома?

— Не був! — крикнув Роман та пустив ся бічи далї.

— А знаєш, питав Тимко здержуючи его, що є Штефан з войска? — От ми оба войскові, а ми такого не творили, як він. В червоних ногавицях і в червоній шапцї пишає ся по селу, посвистує та ходить улицями; мислить, що плотами хитає.

Ту минула їх одна жінка та поздоровкала.

— Кажуть, що він знов піде, але може і лишить ся — кінчив Тимко розповідати. А Роман пігнав своєю дорогою. Незабаром полями, суголовками, рудкою і моклаками побрав ся прямо в свій садок.

І раз-два перебіг его, задержав ся аж перед оборогом, струсив з плечий кожух, але спинив очи на сїнї.

Побачив розкинений кожух Ксеньчин —

стя Двірничука, караного уже кілька разів арештом зовсім не за „політичне“, і на посесора села Йойну Фішера. Під проводом такої добраної спілки настало в селї велике піяньство і переслїдуване читальників. В пропінациї платить Фішер людям за роботу і люди там просиджують до пізної ночи. Парох Топорівців о. Митрофанович почав дуже дбати, аби люди були тверезі, але роботу его перепиняе така старшина громадска. З того часу, як в Топорівцях „викричали“ холеру, люди пють, як безроги. Фішер за холеру дістав ордер, хоч в метриках панотця записано, що по тій „холері“ більше людий померло, ніж підчас холери. І нема ради на таких Двірничуків та їх запитих прихвостнів.

Дня 1-го с. м. в голови читальнї Петра Ґелича вкрали пару коний, візок і упряж. Жандар і читальники найшли відтак конї в Раранецкім току на поли, а візок перевернений в ярі, лише упряж забрали злодиї.

Дві розмови з села: — Чуете ґаздо! — питае ся шинкар читальника. — Ви ходите до читальнї?

— Ходжу або що?

— Що вам з читальнї? На що вам читальнї? Читаете там за Іван Штінк, як він завинило за горівки, а жид его зафантував?

— Ну та що?

— Ну? як би я вам винно гроші, а ви мене подали до суду, то я би не мусіло вам платити?

— А що дальше?

— Читаете за ваше Федькович, як оно писало (сьпіває думку) ту, ту, ту, ту, ту... Волїєте прийти до коршми, тут є горівки і щось нового вчуєте.

— А що ще? Ну?! що? кажіть! — питае ся читальник. — В читальни учимо ся (з притиском) розуму. Пан професор нам...

Жид єму перебиває: „Що? розуму? Ви нівроки яке розумне, що ви би чтири пан професор від'учило. Що ви дивите ся на пан професор? Як би то було добре, то би й ваше піп до читальнї ходило. Ваше піп преці розумне, таке як наш рабін. Єго слухайте, не пан професор! Як би нам наше рабін казало, кудись іти, то ми би наше жінки й дїти забрали.

Читальник: „Ет говорїть ви свое, ми маємо свій розум, вашої ради не потребуемо!“ Обернув ся і пійшов.

От і жид пізнае, що так, як православний сьвященик (правда не кождий, є й вимки) „дбає о добро народу“, то се тілько єму (жидови) на руку і тому покликае ся на сьвященика. Но, а що жидови на руку, то народови на упадок.

Иньша розмова: Сьвященик до читальника: „Ви читаете ґазети? — Ов! то зле! Лишіть гет то! Як би то було щось доброго, та й я би їх читав. (Очивидно думав він на „Буковину“, котру бачив в читальника в руцї.) „Читайте собі книжки церковні, а все иньше лишіть гет!“

Читальник: „Панотець! Я знаю, що ви не читаете сеї ґазети. Ви як би могли, то бисьте нас з читальнї гет порозгонили, бо ви робите против нас.“

Се діяло ся в Малім Кучурові. З сего образця видко ясно змагання сьвященика, як також, яке довіре мае нарід до него. — Вже знае наш нарід, хто єму брат. — Але коли сьвященик втратив своїм поступованем довіре народу, то не зазнае він і поваги від него; а на тім терпить церков. Чей зарадить сему новий митрополит.

Старий вік. Сими днями зголосив ся в одного лїкаря в Москві старець, аби єму зранену руку забандажували. Лїкар зробив єму се і спитав о вік. Виказало ся, що старець роджений 1757 р., отже мае теп. р 139 лїт. Він родив ся за цариці Єлисавети і жив за Петра III., Катерини II., Павла, Александра I., Николая I., Александра II., Александра III., а тепер за Николая II. Старець є родом з Москви і був до свого 86-го року візником; коли раз якось припадково перевернув повіз свого паньства, заслали его на Сибір. Там він жив до 1891 р. Того року рішив ся вернути в родинне місто, але наперед ще повертав до молебних місць і аж оногди прийшов до Москви.

Великопістник Суччі скінчив дня 27-го квітня свій піст у Відни. Трийцять днів постив. За той час випив лише 16.150 ґрамів води мінеральної, 28 лижочок капель ліку, що мае в собі желїзо, а в останних двох днях випив 10 склянок напою „бовріль“, щоби направити жолудок. Перед постом важив Суччі 73 кіл., а при кінці посту був о 15 кільоґрамів лекший. Навіть на зріст поменьшав о 3 центиметри. Піст скінчив ся бенкетом. Нашим селянам на переднївку дуже придала би ся така штука, яку вміє Суччі. Помимо такого великого посту він цїлком був здоров і веселий.

По жидівски. Сими днями лучила ся в однїй віденьській божниции така пригода: До рабіна прийшла молода пара і пан молодий заявив єму, що хоче свою суджену гарну Ревеку Нахтіґаль взяти за жінку. Рабін вислухав заявленя судженого і явив ся одітий в відповідний одяг в божници. Численна дружина свояків і приятелїв проводила молоду пару. Коли рабін запитав Ревеку, чи хоче она взяти за мужа судженого Іцка, відповіла тота рішучим голосом: „Нї!“ Зачудований рабін повторив ще раз питане, але й сим разом одержав таку саму відповідь. Весїльна дружина вся заметушила ся, зчинив ся крик і гамір, стали Ревеку намавляти, але она не дала собі нічого й говорити і від'їхала домів. Оногди з'явила ся та сама пара знов у рабіна і сим разом пані Ревека відповіла на питане рабіна як найсолодшим голосом: „Так!“ Показало ся, що Іцик, котрий перед вінчанем понаобіцював був дуже богато п. Ревеці, не хотів підписати у нотаря слюбної умови і за то так его покарала молода.

Котяча мати. Минувшої осени спровадила ся до одного дому при ул. Сіммерінґ у Відни стара панна Б., де мала мешкане зложене з трех комнат і спальнї. Між богатою і елеґантною обставою, яку панна Б. спровадила до свого мешканя, було також 6 великих подорожних кошів, на котрі веліла она двигарям як найбільше уважати. На питане властителя дому і сторожих, на що їй такого великого мешканя, коли она сама одна, відповіла вимиваючо, що надїе ся приїзду свого сестріньця, котрий мабуть буде у неї мешкати. Тим вдоволили ся цікаві і панна Б. зажила від тепер тихим спокійним житем. Однако сусїди скоро дізнали ся, що в тих шістьох великих кошах було. Ті коші дуже вигідно уладженї і вистелені подушками були сховком для 65 котів, котрими стара панна себе окружила. Лише дуже мало людий могло похвалити ся, що бачили мешкане старої панни, она жила цїлком відокремлено і не впускала до себе майже нікого. Але ті, що були в її мешканю, стали оповідати чуда-дива о старій панні і еї котах. І так, як розповідали, стояло в першій і другій комнатї кільканайцять низьких столиків, котрі стара панна накривала в полудне білими обрусиками і заставляла 65 тарельців, з котрих еї любимцї їли. Кождий кіт сидів на деревянім пеньку вистеленім подушкою, кождий мав при столї свое означене місце, а на кождім тарельци було виписане імя кота, котрий з него їв. При столиках сидїло по чотири коти, їх обслугувала стара панна, а як оповідали наочні сьвідки, коти поводили ся при їдї дуже чемно. О їду дбала тота котяча матїр незвичайно і еї любимцям не сьміло нїчого бракувати. Кождого дня перед полуднем ходила до міста і купувала там за 2 зр. волового мяса, а один хлопець з поблизької молочарнї приносив денно по 14 лїтрів молока. Той хлопець належав також до тих немногих, котрим був дозволений вступ до мешканя старої панни. Раз навіть позволила она єму оглянути спальню своїх котів. Они спали в тих таємничих шістьох кошах, а коші були так поділені, що кождий спав окремо. Очивидно, що в серединї було всьо вистелене подушками. Спати ішли на даний знак і котяча мати аж тодї клала ся в постіль, як пересьвідчила ся, що еї любимцї всї уложили ся. Як она любила ті звірята, видно з того, що коли перед кількома тижнями здохли їй два коти, она уложила їх в склянну скриночку на мягкій подушці і часто цілими годинами пересиджувала коло неї задумана. — Вкінци сприкрило ся господареви і сусїдам терпіти довше в каменици котячу матїр і її виповіджено мешкане, а що она не хотїла добровільно з него уступити, то викинено еї силою. В часї того нового перепроваджения здох їй один кіт. То так еї діймило, що она рішила покинути Відень і винаймила собі на селї цїлий дім з огородом, де мае мешкане від 1-го мая.

Телеґрами „Буковини“.

З дня 30-го квітня 1896 року.

Будпешт. Сюди приїхала цісарева Єлисавета.

Відень. Підчас дальшої розправи над реформою виборчою говорили до § 9. посли Ебенгох, Кайцль, Кравс, Кавніц, Пош, Троль, Морре, а яко ґенеральні бесїдники Пернерсторфер і Менґер. Пос. др. Фалькенгайн поставив відмінне внесене, щоби перший уступ того параґрафу так звучав: В загальній куриї виборчій мае виборче право кождий самостійний мужеский горо-

---

она ту ночувала. Тодї ударив зпід споду молотком в перстїнь, той підкинув ся, пасклин подав ся, а тяжша коса зсунулась Романови під ноги.

Він еї підняв і скочив на обійсте.

Було тихо. Забіг до шопки і до хлївка, але Штефана не було. Заглянув до хати, не було нікого. Не чув дїточої забави з улиці, отже глубока тишина шуміла своею пустотою в ухах бідного Романа. Він ще раз розглянув ся по хатї і серце его заболїло, в оцї закрутила ся сльоза. Але він не чув тої сльози, она зворушила, не змякшила его, бо він рівночасно опустив косу на лаву, а еї дзвінкий бренкіт нагнав єму всю хорість на его систем нервовий. Він схопив косу і вилетїв на подвіре.

Тут накинув ся єму Петрусь, що запорошений котив ся як гарбуз прямо з улиці від дїтвори.

— Добре, татуню, що ви прийшли, — лепетало малютко і хотїло до тата на руки. Пішли оба в хату, а Петрусь розповідав татови всьо, що було нового.

Роман спер ся на грубу, перед его на-пів прижмуреними очима ходив ходором сьвіт, на печи стояв оборіг, на сїнї спала Ксенька — не сама..... і він не слухав того, що Петруська, держачись дрібними пальчиками за шкапові холяви тата, розповідав про ґаздівство і про сусїдів. Але прокинув ся: — у жінки був хтось; хлопчик намітив убір гостя так само, як Тимко: Се був Штефан. І тепер увійшла Ксенька до хати. Тая Ксенька, котру любив Роман аж до одуріня.

Хлопя, побачивши еї, усьміхнуло ся і повторило що найособливійше було для нього: „в цервоних салаварах був, татуню!“ тай засьміяло ся в голос.

— Ти, пуцьвірку, ти яструбе! — розігналась до нього мати, а Петрусь аж тодї розреготав ся на всю хату.

Роман блиснув очима проти жінки, онемощів ще скорше, поступив кроком до синка і Петруська не докінчив свого реготу.

Вибіг Роман на обійсте, станув біля плота і схопив ся руками за кіл.

Вечеріло — лягала роса.

Роман стояв задеревілий біля плота. Потому поплїв ся в садок.

А як опять показав ся біля перелазу, цікаві люди зійшлись вже на подвіре, як на прощу.

Роман блїдий, мав вже слези в очах, посунув ся до хати — люди розступились перед ним . . . . . .

В Миколаеві 26-го лютого 1896.

жанин, що скінчив 24-ий рік житя, має власне господарство або окреме помешкане або що найменьше від одного року належить до каси хорих. Міністер фінансів предложив додаткові кредити на 1896 р.

Відень. Загальні збори спілки львівско-черновецкої зелїзницї дали управляючій радї абсолюторию і одобрили внесене, щоби з чистого доходу роздати акціонарам за кожду акцию по 13 зр. дівіденди.

Париж. Нове міністерство зложене в слїдуючий спосіб: Меліне обняв президентуру і рільництво, Дарльо судівництво, Ганото заграничні справи, Бартон внутрішні справи, Кошері фінанси, ґен. Більо війну, адмірал Банард маринарку, Рамбо шкільництво, Лебон кольонїї, Буше торговлю а Турель комунїкацию.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

За кожде слово платить ся 1 кр.

Важне для всїх!

Хто із Вп. Читателів хоче що дешево набути або добре продати, най оголосить через нашу ґазету, то певно не пожалує.

Важне для громад! Одно буковиньске місто має дві великі огневі сикавки на продаж. Цїна дуже низька.

Всї прибори до роблення соломяних улїїв є на продаж. Цїна дуже низька.

Млин кінний з француским камінями і з всїма найлїпшими приборами є в Чернівцях на продаж. Цїна дуже приступна.

Фортепян старий на продаж в Чернівцях. Цїна 30 зр.

Візок для одного коня з двома дишлями, плетеним кошем, мягким сидженем, ще мало уживаний, і шори є на продаж. Цїна дуже приступня.

Американьский будильник 1 зр. 65 кр., з календарем 2 зр. 5 кр.

Машина до шитя употреблена, але ще дуже добра, 25 зр. Можна і ратами сплачувати.

Зеґарок стїнний з вагою, що лише йде а не бе, 1 зр.; будильник 1 зр. 25 кр., а такий, що бе і будить, 1 зр. 90 кр.

Ножики кишенькові з 2-ма і 3-ма вістрями, 6 тузинів (82 штук) 7 зр. 20 кр. Меньше як 6 тузинів не висилає ся.

Францускі зеґарки стїнні накручують ся раз на тиждень. Добрі для шкіл, читалень і т. д. 2 зр. 60 кр.

Цїни сих зеґарків суть фабричні для перепродажи. Меньше як тузин (12) не висилає ся.

Машина до плетеня пончіх і рукавиць, употреблена 25 зр. За помочію сеї машини можна денно 8 пар пончіх сплести і то о много красше, як руками.

За 7 зр. 20 кр. можна дістати ріжних річий: 12 ножів столових, 12 вилок, 12 ложок (британїя), 12 ложечок, 12 ножів кухонних, 6 ножів для хлїба, 6 ножиць сталевих, 6 ножиків кишенькових, 2 кохлї (британїя).

100 великих сьв. образів в красках з рускими підписами 5 зр. Близько 40 штук таких образів (кождий иньший) висилає фабрика на взір за 2 зр. Такі образи продають перепродавцї по 15 до 20 кр.

Про сї оголошеня (1—13) дає близші відомости Адміністрация „Добрих Рад“ в Роґізнї п. п. Садаґура.

На кожде замовлене треба прислати почтову марку за 5 кр.

Памятайте на Народний Дім в Чернівцях!

Рух поїздів зелїзничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-европейского годинника.

Приходять	Поїзди поспішні			особові			мішані	
до Чернівцїв								
З Відня, Кракова, Львова, Станїславова, Коломиї і Снятина	11^{28}	.	.	$6^{\underline{57}}$	$10^{\underline{28}}$	$5^{\underline{50}}$		
З Букарешту, Яс, Сучави, Ґлїбоки	3^{29}	.	.	9^{12}	$10^{\underline{00}}$	$5^{\underline{23}}$		
З Новоселицї, Садаґури .	.	.	.	.	.	.	11^{13}	$9^{\underline{50}}$
до Львова								
З Відня, Кракова . . .	1^{30}	$5^{\underline{10}}$		$6^{\underline{55}}$	$9^{\underline{30}}$	9^{55}		
З Букарешту, Сучави, Чернівцїв, Станїславова .	$9^{\underline{55}}$	.	.	$6^{\underline{13}}$	7^{28}	$2^{\underline{01}}$		
З Підволочиск	2^{30}	$10^{\underline{05}}$	.	8^{05}	5^{10}	.		
З „ на Підзамче	2^{18}	$9^{\underline{50}}$	.	7^{42}	4^{45}	.		
Зі Стрия.	.	.	.	$12^{\underline{10}}$	8	1^{50}		
З Белзця	.	.	.	8^{00}	5^{45}	.		
Зі Сколього і Стрия . .	.	.	.	$10^{\underline{10}}$	.	.		
З Відня, Кракова (т. зв. блискавичний потяг) .	.	.	$8^{\underline{45}}$	.	.	.		

Відходять	Поїзди поспішні			особові			мішані	
з Чернівцїв								
До Снятина, Коломиї, Станїславова, Львова, Кракова і Відня	3^{47}	.	.	9^{41}	$9^{\underline{29}}$	$5^{\underline{38}}$		
До Ґлїбоки, Сучави, Яс, Букарешту	12^{03}	.	.	$7^{\underline{17}}$	$10^{\underline{48}}$	6^{16}		
До Садаґури, Новоселицї .	.	.	.	.	.	.	4^{30}	6^{21}
зі Львова								
До Кракова і Відня . .		2^{50}	$11^{\underline{00}}$	$4^{\underline{40}}$	9^{55}	$6^{\underline{45}}$		
„ Підволочиск	.	2^{11}	6^{00}	.	9^{30}	$10^{\underline{45}}$		
„ „ з Підзамча .	.	2^{25}	6^{14}	.	9^{48}	$11^{\underline{12}}$		
„ Чернівцїв, Сучави, Яс, Букарешту	6^{10}	.	.	10^{25}	2^{45}	$10^{\underline{15}}$		
„ Стрия	.	.	.	$5^{\underline{22}}$	9^{35}	$7^{\underline{22}}$		
„ Белзця	.	.	.	9^{15}	$7^{\underline{05}}$			
„ Сколього і Стрия . .	.	.	.	.	.	3^{05}		
„ Кракова, Відня, (т. зв. блискавичний потяг) .	8^{40}	.	.	.	.	.		

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-европейский час ріжнить ся від львівского о 36 мінут, а від черновецкого о 44 мінут; коли на зелїзници є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецкім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях.

За редакцию відповідає **Осип Маковей.**

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Осипа Бучканича.